EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 26.7.2024
COM(2024) 323 final

2024/0184 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v svetu članic Mednarodnega sveta za oljke (IOC), v zvezi s pristopom San Marina k Mednarodnemu sporazumu o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. PREDMET UREJANJA PREDLOGA

Ta predlog se nanaša na sklep o določitvi stališča, ki naj se v imenu Unije zastopa v svetu članic Mednarodnega sveta za oljke (v nadaljnjem besedilu: IOC) v zvezi s pristopom vlade San Marina k Mednarodnemu sporazumu o oljčnem olju in namiznih oljkah (v nadaljnjem besedilu: Sporazum).

2. OZADJE PREDLOGA

2.1. Mednarodni sporazum o oljčnem olju in namiznih oljkah

Namen Sporazuma so (i) prizadevanje za enotnost pri nacionalni in mednarodni zakonodaji o fizikalno-kemijskih in organoleptičnih lastnostih oljčnih olj, olj iz oljčnih tropin in namiznih oljk, da bi preprečili morebitne trgovinske ovire, (ii) izvajanje dejavnosti na področju fizikalno-kemijskega in organoleptičnega preskušanja, ki prispevajo k znanju o sestavi in kakovostnih lastnostih oljčnih proizvodov, za utrditev mednarodnih standardov ter (iii) okrepitev vloge Mednarodnega sveta za oljke kot foruma odličnosti za mednarodno znanstveno skupnost na področju oljk in oljčnega olja.

Prenovljena različica Sporazuma je začela veljati 1. januarja 2017.

Evropska unija je pogodbenica Sporazuma[1].

2.2. Svet članic

Svet članic Mednarodnega sveta za oljke (v nadaljnjem besedilu: svet članic) je vrhovni in glavni organ odločanja IOC, ima vse pristojnosti za izvajanje in izvaja vse naloge, ki so potrebne za doseganje ciljev tega sporazuma. Evropska unija je kot pogodbenica Sporazuma članica IOC in je zastopana v svetu članic. Sklepi sveta članic o pristopu nove članice se sprejmejo soglasno. Če soglasja ni mogoče doseči v roku, ki ga določi predsednik sveta članic, članice v skladu s členom 10(4), točka (b), Sporazuma glasujejo. Sklep je sprejet, če zanj glasuje najmanj večina članic, ki imajo skupaj vsaj 86 % deležev članic.

IOC ima trenutno 21 članic, Evropska unija pa ima 659 od skupno 1 000 deležev.

2.3. Predvideni akt sveta članic

Po uradni prošnji San Marina z dne 21. marca 2024 za pristop k Sporazumu se pričakuje, da bo svet članic na prihodnjem zasedanju ali v postopku za sprejetje sklepov sveta članic z izmenjavo pisem sprejel sklep o pristopu San Marina.

Namen predvidenega akta je določiti pogoje za pristop San Marina v skladu s členom 29 Sporazuma.

Predvideni akt bo postal zavezujoč za pogodbenice, saj bo spremenil ravnotežje pri odločanju v svetu članic, kadar se sklepi ne sprejemajo s soglasjem v skladu s členom 10(4) Sporazuma.

[1] Sklep Sveta (EU) 2016/1892 z dne 10. oktobra 2016 o podpisu Mednarodnega sporazuma o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 v imenu Evropske unije in o njegovi začasni uporabi (UL L 293, 28.10.2016, str. 2) ter Sklep Sveta (EU) 2019/848 z dne 17. maja 2019 o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Mednarodnega sporazuma o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 (UL L 139, 27.5.2019, str. 1).

3. STALIŠČE, KI SE ZASTOPA V IMENU UNIJE

Čeprav sektor oljčnega olja in namiznih oljk v San Marinu ostaja skromen, obstaja dolga tradicija proizvodnje in porabe oljčnega olja in namiznih oljk. Leta 2021 so kmetijska zemljišča v San Marinu predstavljala 38,3 % skupne površine zemljišč[2], letna proizvodnja oljčnega olja pa je znašala približno 90 ton.

Glede na dolgoletno tradicijo San Marina v sektorju oljčnega olja, bo njegov pristop pod nekaterimi pogoji okrepil IOC, zlasti glede poenotenja nacionalne in mednarodne zakonodaje o lastnostih oljčnih proizvodov, da se odstranijo vse trgovinske ovire. Pristop ustreza ciljem politike Unije o standardih za trženje kmetijskih proizvodov, kot je določeno v naslovu II dela II Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta[3].

Sklep, ki ga bo sprejel svet članic, bo določil pogoje za pristop San Marina glede deležev v IOC in roka za deponiranje listine o pristopu.

Deleži članic, ki se uporabijo za določitev finančnih prispevkov in glasovalnih pravic, se izračunajo s formulo iz člena 11 Sporazuma. Unija bo zagotovila, da se bo ta formula uporabila pri opredelitvi deležev San Marina.

Unija bo podprla vse roke za deponiranje listine o pristopu, ki bi San Marinu omogočili, da kmalu pristopi k Sporazumu. Če se deponiranje listine podaljša, lahko Unija v nadaljnjih sklepih, ki jih sprejme svet članic, podpre podaljšanje roka za deponiranje listine.

Ob upoštevanju postopka odločanja v svetu članic IOC je potrebno stališče Unije, da se določijo pogoji za pristop San Marina.

4. PRAVNA PODLAGA

4.1. Postopkovna pravna podlaga

4.1.1. Načela

Člen 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: PDEU) ureja sklepe o določitvi „stališč, ki naj se v imenu Unije zastopajo v organu, ustanovljenem s sporazumom, kadar ta organ sprejema akte s pravnim učinkom, razen aktov o spremembah ali dopolnitvah institucionalnega okvira sporazuma“.

Pojem „akti s pravnim učinkom“ vključuje tudi akte, ki imajo pravni učinek zaradi pravil mednarodnega prava, ki veljajo za zadevni organ. Vključuje tudi instrumente, ki nimajo zavezujočega učinka v mednarodnem pravu, a lahko „odločilno vpliva[jo] na vsebino ureditve, ki jo [sprejme] zakonodajalec Unije“[4].

4.1.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Svet članic je organ, ustanovljen s sporazumom, in sicer z Mednarodnim sporazumom o oljčnem olju in namiznih oljkah.

---

[2] V skladu z zbirko kazalnikov razvoja Svetovne banke.

[3] Uredba (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in o razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007 (UL L 347, 20.12.2013, str. 671).

[4] Sodba Sodišča z dne 7. oktobra 2014, Nemčija/Svet, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke 61 do 64.

Akt, ki naj bi ga svet članic sprejel, je akt s pravnim učinkom. Predvideni akt ima pravni učinek, zlasti ker bo vplival na ravnotežje pri odločanju v svetu članic, kadar se sklepi ne sprejemajo s soglasjem v skladu s členom 10(4) Sporazuma[5].

Predvideni akt ne dopolnjuje ali spreminja institucionalnega okvira Sporazuma.

Postopkovna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 218(9) PDEU.

4.2. Materialna pravna podlaga

4.2.1. Načela

Materialna pravna podlaga za sklep po členu 218(9) PDEU je odvisna predvsem od cilja in vsebine predvidenega akta, glede katerega naj bi se v imenu Unije zastopalo stališče. Če ima predvideni akt dva cilja ali elementa in je eden od teh ciljev ali elementov glavni, drugi pa postranski, mora sklep po členu 218(9) PDEU temeljiti na samo eni materialni pravni podlagi, in sicer na tisti, ki se zahteva za glavni ali prevladujoči cilj ali element.

4.2.2. Uporaba v obravnavanem primeru

Glavni cilj in vsebina predvidenega akta se nanašata na skupno trgovinsko politiko.

Materialna pravna podlaga za predlagani sklep je zato člen 207 PDEU.

4.3. Zaključek

Pravna podlaga predlaganega sklepa bi moral biti člen 207 PDEU v povezavi s členom 218(9) PDEU.

[5] Akti sveta članic, ki zadevajo tržne standarde za oljčno olje, se lahko sprejmejo brez soglasja, so zavezujoči po mednarodnem pravu v skladu s členom 20(3) Sporazuma in lahko odločilno vplivajo na vsebino zakonodaje EU, in sicer na delegirane in izvedbene akte na podlagi Uredbe (EU) št. 1308/2013.

2024/0184 (NLE)

Predlog

SKLEP SVETA

o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v svetu članic Mednarodnega sveta za oljke (IOC), v zvezi s pristopom San Marina k Mednarodnemu sporazumu o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 207 v povezavi s členom 218(9) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Mednarodni sporazum o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 (v nadaljnjem besedilu: Sporazum) je bil v imenu Unije v skladu s Sklepom Sveta (EU) 2016/1892[1] podpisan 18. novembra 2016 s pridržkom njegove poznejše sklenitve. Sporazum je v skladu s členom 31(2) Sporazuma začel začasno veljati 1. januarja 2017, Unija pa ga je sklenila s Sklepom Sveta (EU) 2019/848 z dne 17. maja 2019[2].

(2) V skladu s členom 29 Sporazuma lahko svet članic Mednarodnega sveta za oljke (v nadaljnjem besedilu: svet članic) določi pogoje za pristop katere koli vlade k Sporazumu.

(3) Vlada San Marina je v skladu s Sporazumom uradno zaprosila za pristop. Zato bi bilo treba svet članic pozvati, da na svojem prihodnjem zasedanju ali v postopku za sprejetje sklepov sveta članic z izmenjavo pisem določi pogoje za pristop San Marina glede deležev v IOC in roka za deponiranje listine o pristopu.

(4) Ker San Marino razvija oljčni sektor na področju porabe in namerava razviti proizvodnjo, bi lahko njegov pristop pod nekaterimi pogoji okrepil IOC, zlasti glede poenotenja nacionalne in mednarodne zakonodaje o lastnostih oljčnih proizvodov, da se odstranijo vse trgovinske ovire.

(5) Primerno je določiti stališče, ki naj se v imenu Unije zastopa v svetu članic, saj bodo imeli sklepi, ki bodo sprejeti, pravni učinek na Unijo, ker bodo vplivali na ravnotežje pri odločanju v svetu članic, kadar se sklepi ne sprejemajo s soglasjem v skladu s členom 10(4) Sporazuma –

---

[1] Sklep Sveta (EU) 2016/1892 z dne 10. oktobra 2016 o podpisu Mednarodnega sporazuma o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 v imenu Evropske unije in o njegovi začasni uporabi (UL L 293, 28.10.2016, str. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/1892/oj).

[2] Sklep Sveta (EU) 2019/848 z dne 17. maja 2019 o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Mednarodnega sporazuma o oljčnem olju in namiznih oljkah iz leta 2015 (UL L 139, 27.5.2019, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/848/oj).

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Stališče, ki se v imenu Unije zastopa v svetu članic Mednarodnega sveta za oljke na njegovem prihodnjem zasedanju ali v okviru postopka za sprejetje sklepov na svetu članic na podlagi izmenjave pisem, glede pogojev za pristop vlade San Marina k Sporazumu, je določeno v Prilogi.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Komisijo.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik